

Haymana Yöresi (GB Ankara) Nannoplankton Biyostratigrafisi.

Nannoplankton biostratigraphy of the Haymana region (SW Ankara)

Vedia TOKER

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Jeoloji—Stratigrafi Kürsüsü, Ankara

ÖZ: Haymana yöresinde (GB Ankara) Kampaniyen Lütesiyen yaşlı oluşuklar yüzeylenmektedir. Yaklaşık 5000 m kalınlığı olan bu oluşuklar konglomera, kumtaşı, şeyl, marn ve kireçtaşı çeşitleriyle temsil edilirler. Yüksel (1970) tarafından adlandırılan Haymana, Kavak, Çaldak, Kadıköy, Gedik, Karahoca ve Çayraz formasyonlarından alınan örneklerde 107 Nannoplankton türü tanımlanmış ve inceleme alanında bu formlar yardımıyla aşağıdaki biyozonlar saptanmıştır: Tetralithus gothicus (Alt Kampaniyen), Tetralithus trifidus (Üst Kampaniyen—Alt Mestrihtiyen), Arkhangelskiella cymbiformis (Alt—Orta Mestrihtiyen), Lithraphidites quadratus (Orta—Üst Mestrihtiyen), Cruciplacolithus tenuis (Alt Daniyen), Chiasmolithus danicus (Üst Daniyen—Alt Monsiyon), Ellipsolithus macellus (Alt Monsiyen), Fasciculithus tympaniformis (Orta Mansiyen), Heliolithus kleinPELLI (Üs Monsiyen—Alt Tanesiyen), Discoaster gemmeus (Orta Tanesiyen), Discoaster multiradiatus (Üst Tanesiyen), Marthasterites contortus (Alt İpresiyen), Discoaster binodosus (Alt İpresiyen), Marthasterites tribrachiatus (Üst İpresiyen—Alt Lütesiyen), Discoaster lodoensis, Discoaster sublodoensis (Lütesiyen). Bu zonların diğer yörelerle karşılaştırmaları yapılmış ve inceleme alanında tanımlanan Planktonik Foraminifera zonlarıyla denklikleri saptanmıştır. Nannoplankton türlerine dayanılarak ortamsal bir yorum verilmiştir.

ABSTRACT: The formations of Campanian—Lutetian age are exposed in the region of Haymana, SW of Ankara. These formations of about 5000 m thickness are represented lithologically by conglomerates, sandstones, shales, marls and a variety of limestones. The formations named by Yüksel (1970) as Haymana, Kavak, Çaldak, Kadıköy, Gedik, Karahoca and Çayraz were sampled, and 107 Nannoplankton species have been distinguished in the samples collected. By means of these Nannoplankton forms that the following biozones have been defined in the area studied: Tetralithus gothicus, Tetralithus trifidus, Arkhangelskiella cymbiformis, Lithraphidites quadratus, Cruciplacolithus tenuis, Chiasmolithus danicus, Ellipsolithus macellus, Fasciculithus tympaniformis, Heliolithus kleinPELLI, Discoaster gemmeus, Discoaster multiradiatus, Marthasterites contortus, Discoaster binodosus, Marthasterites tribrachiatus, Discoaster lodoensis, Discoaster sublodoensis. These zones of the research area were correlated with the other regions, and their compatibility with the planktonic Foraminifera zones described there were proved. Moreover, an environmental interpretation based on the Nannoplankton species is also provided here.

GİRİŞ

Bu araştırmaya konu olan inceleme alanı, Ankara'nın güneybatısında yer alan Haymana yöresidir (Şekil 1). Bu yöre ve çevresinde daha önce yapılan, sedimantolojik ve hidrojeolojik incelemelerde, Kampaniyen'den Orta Eosen'e değin sürekli bir tortul istifinin varlığına değinilmiş fakat ayrıntılı bir biyostratigrafi verilmemiştir.

Bu yörede, ülkemizde ilk kez, dünya üzerinde geniş yayımlı olan, dar stratigrafik aralarda kesin yaş veren ve genel karşılaştırmalara olanak sağlayan Nanoplankton'lar kullanılarak detaylı bir biyostratigrafik inceleme yapılmıştır.

İnceleme yöresi ve çevresinde Ziegler (1936), Erk (1957), Righi ve Cortesini (1960), Schmidt (1960), Meriç (1967), Dizer (1968), Yüksel (1970—1973), Akarsu (1971), Sirel (1975), Gökçen (1976, 1977), Ünalın ve diğerleri, (1976), Toker (1979) değişik amaçlı jeolojik çalışmalar yapmışlardır.

Bu çalışmada, inceleme yöresinde daha önce Yüksel (1970) tarafından ayrıntılanmış Haymana, Kavak, Çaldağ, Kadıköy, Gedik, Karahoca ve Çayraz formasyonları kullanılmış, yeniden bir adlamaya gidilmemiştir. Bu formasyonlarda ölçülen 32 stratigrafi kesitinden alınan 1729 kayaç örneği çalışma gerecini oluşturmuştur. Bu örneklerin içerdiği 107 Nannoplankton türü tanımlanmış bunlar yardımıyla 16 biyozon oluşturulmuş ve bu stratigrafik düzeyde çalışılmış diğer yörelerle karşılaştırılma verilmiştir.

Nannoplankton'larla ilk kez çalışıldığından önce örneklerdeki Planktonik Foraminifera zonları tanımlanmış ve Nannoplankton zonlarıyla karşılaştırılarak zon stratigrafik düzeylerinin kesinlik kazanması sağlanmıştır.

STRATİGRAFİ

İnceleme alanının stratigrafik istifi genelleştirilmiş dikme kesitte de (Şekil 2) görüldüğü gibi konglomera, kumtaşı, kumlu şeyl, şeyl, kumlu marn, marn ve kireçtaşından (biyostromal kireçtaşı, biyosparit, alg'li biyomikrit) oluşmaktadır. Bu istifin toplam kalınlığı yaklaşık 5000 m olup Kampaniyen—Lütesiyen stratigrafik düzeylerini temsil eder.

Yörede detaylı jeolojik ve stratigrafik çalışma Yüksel (1970) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada Yüksel (1970) in ayrıntılanıp tanımladığı litostratigrafi birimleri kullanılmıştır. Bu birimlerin içerdiği Nanoplankton'lar biyostratigrafik incelemenin temelini oluşturmuştur.

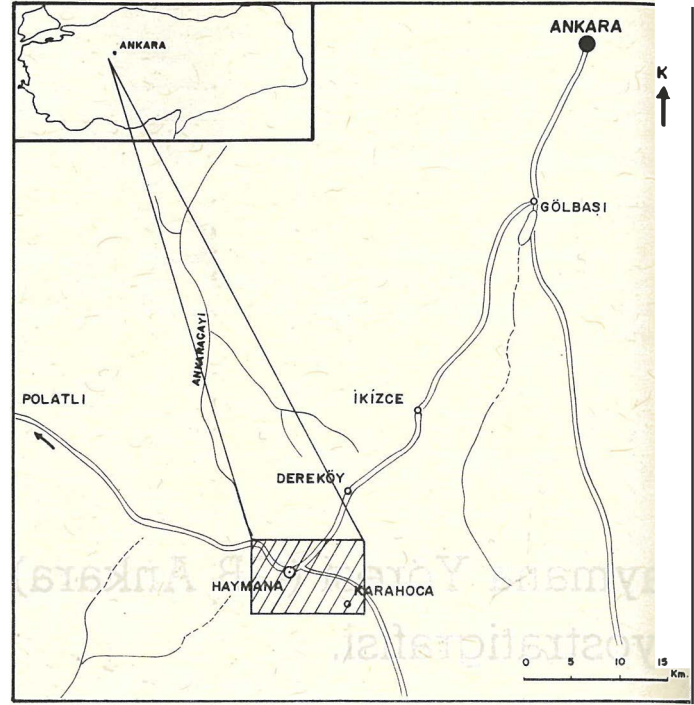
Litostratigrafi

İnceleme alanında litolojik birimler yaşlıdan gence doğru:

Haymana formasyonu. Tabanda kumtaşı ve kumlu şeyl ile başlayıp konglomera, kumtaşı, kumlu kireçtaşı araldanmasıyla yüzeylenen bu formasyon Haymana, Çaldağ Tepe, Çamlıkaya alanlarında geniş yayılım gösterir.

Ölçülü stratigrafi kesitinde 1295 m kalınlıkta olan formasyon Schmidt (1960) tarafından adlandırılmıştır. Tavanda Kavak formasyonuna uyumlu olarak geçer.

İçermiş olduğu fosil türlerine dayanarak bu formasyona Kampaniyen —Orta Mestrihtiyen yaşı verilmiştir.

Şekil 1. Yer bulduru haritası

Figure 1. Location map

Kavak formasyonu. Tabanda kumtaşı fasiyesi ile başlayıp tavana doğru boz renkli şeyller ve kireçtaşı litoloji birimiyle temsil edilir. Yüksel (1970) tarafından adlandırılmış olan bu formasyon Haymana, Kartalkaya, Büyük Çaltepe alanlarında yüzeylenir.

Kalınlığı 550 m olarak ölçülmüştür. Tavanda Çaldağ formasyonuna uyumlu geçer. İçerdiği fosillere göre yaşı Orta Mestrihtiyen'in üstü —Üst Mestrihtiyen'dir.

Çaldağ formasyonu. Tabanda biyostromal kireçtaşıyla başlayan bu formasyon, kumtaşı, konglomera, kumlu marn, marn ve kireçtaşı bantları araldanmasıyla devam eder.

Yüksek (1970) tarafından adlandırılan bu formasyon Kızılkoyun, Çaldağ, Gedik, Evcı, Yeşilyurt alanlarında yüzeylenir.

1400 m kalınlıkta olup tavanda Kadıköy formasyonuna uyumlu geçer. Küçük Çaltepe de yüzeylenen kireçtaşları bol miktarda Alg, Echinodermata, Briozoa, Planktonik ve Bentonik Foraminifere ile Nanoplankton'lar içerir. Bu fauna ve flora topluluğuna dayanarak bu formasyona Daniyen —Monsiyen yaşı verilmiştir.

Kadıköy formasyonu. Şeyl, kumlu şeyl, kumtaşı litoloji birimleriyle temsil edilen bu formasyon Yüksel (1970) tarafından adlandırılmıştır. Yeşilyurt ve Kızılkoyun yörelerinde yüzeylenmektedir. 460 m kalınlığındaki bu formasyon tavanda Gedik formasyonuna uyumlu geçiş gösterir.

SİSTEM SYSTEM	SERİ SERIE	KAT STAGE	AS KAT SUB STAGE	FORMASYON FORMATION	P.FORMAZONLARI ZONES OF P.FOR	D. SUBNANNOZONLARI LOD ZONES OF NAN	KALINLIK THICKNESS	LİTOLOJİ LITHOLOGY		PALEONTOLOJİ PALEONTOLOGY								
								PLANKTONİK FORAMİNİ.	NANNOPLANKTON									
TERTİARY (TERTIARY)	E O S E N (EOCENE)	LÜTESİYEN (LUTETIAN)		CAYRAZ FORMASYONU CAYRAZ FORMATION	GLOBOROTALIA BULLBROOKİ	D. LODOENSIS	480 m.	Sarı-bej renkli kumlu marn yellow-beige colored sandy marl	G. bullbrooki G. broedermanni G. pseudotopilensis Glg. higginsii Glg. inaequispira	D. subloedeensis D. loedeensis Z. bijugatus C. grandis								
								Boz renkli marn dark gray colored marl	G. pentacamerata G. bullbrooki G. caucasica G. pseudotopilensis	M. tribrachiatus D. elegans D. saipanensis D. keuperi M. attenuatus D. deflandrei S. tubiecena L. mochlophorus C. gammaton R. morionax								
								Bej renkli kireçtaşı beige colored limestone	G. aragonensis G. caucasica									
								Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. formosa formosa	D. binodosus N. perfectus								
								Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone	G. subbotinae G. broedermanni G. marginodentata Glg. linaperta Glg. priktiva	M. contortus N. junctus D. barbadiensis F. involutus E. ovalis								
								Konglomera Conglomerate	G. velascoensis G. aequa Glg. velascoensis	D. multiradiatus L. nascens								
								Boz renkli marn dark gray colored marl	G. pseudomenardii	D. gemmeus N. junctus								
								Kumtaşı sandstone	G. pusilla G. angulata G. makami Glg. triloculinoides G. lg. velascoensis	H. kleinpelli R. crebra S. radians N. digitosus T. craticulus								
								Boz renkli kumlu marn dark gray colored sandy marl	G. angulata	F. tympaniformis S. annarrhopus N. saepes C. bidens E. macellus E. supertusa								
								Boz renkli marn dark gray colored marl	G. uncinata G. compressa G. pseudobulloides	E. macellus Z. sigmoides								
PALEOSEN (PALEOCENE)	MONTAN (MONTAN)	TANESİYEN (THANETIAN)		KADIKÖY FORMASYONU KADIKÖY FORMATION	GLOBOROTALIA ANGULATA	D. MULTIRADIATUS	460 m.	Algli kireçtaşı Algy limestone	G. angulata									
								Boz renkli marn dark gray colored marl	G. uncinata G. compressa G. pseudobulloides	C. danicus M. inversus B. bigelowi								
								Konglomera Conglomerate	G. trinidadensis									
								Algli kireçtaşı Algy limestone	G. pseudobulloides	C. tenuis								
								Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis								
								Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus								
								Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus								
								Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca								
								Kumtaşı (sandstone)										
								CRETACEOUS	KRETASE	MESTRİHTİYEN (MAASTRICHTIAN)	ÜST MEST UPPER MAAS	KAVAK FORMASYONU KAVAK FORMATION	GLOBOTRUNCANA MAYARÖNSİS	L. QUADRATUS	0 - 550 m.	Algli kireçtaşı Algy limestone	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis
Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus																
Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus																
Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca																
Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone																		
Kumtaşı (sandstone)																		
KRETASE	ÜST UPPER	MESTRİHTİYEN (MAASTRICHTIAN)	ORTA MIDDLE	KAVAK FORMASYONU KAVAK FORMATION	GLOBOTRUNCANA GANSSERİ	L. QUADRATUS	0 - 550 m.									Algli kireçtaşı Algy limestone	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus
																Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca
								Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone										
								Kumtaşı (sandstone)										
								KRETASE	ALT LOWER	MESTRİHTİYEN (MAASTRICHTIAN)	ÜST MEST UPPER MAAS	KAVAK FORMASYONU KAVAK FORMATION	GLOBOTRUNCANA GANSSERİ	L. QUADRATUS	0 - 550 m.	Algli kireçtaşı Algy limestone	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus
																Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca
Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone																		
Kumtaşı (sandstone)																		
KRETASE	ALT LOWER	MESTRİHTİYEN (MAASTRICHTIAN)	ÜST MEST UPPER MAAS	KAVAK FORMASYONU KAVAK FORMATION	GLOBOTRUNCANA GANSSERİ	L. QUADRATUS	0 - 550 m.									Algli kireçtaşı Algy limestone	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus
																Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca
								Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone										
								Kumtaşı (sandstone)										
								KRETASE	ALT LOWER	MESTRİHTİYEN (MAASTRICHTIAN)	ÜST MEST UPPER MAAS	KAVAK FORMASYONU KAVAK FORMATION	GLOBOTRUNCANA GANSSERİ	L. QUADRATUS	0 - 550 m.	Algli kireçtaşı Algy limestone	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus
																Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca
Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone																		
Kumtaşı (sandstone)																		
KRETASE	ALT LOWER	MESTRİHTİYEN (MAASTRICHTIAN)	ÜST MEST UPPER MAAS	KAVAK FORMASYONU KAVAK FORMATION	GLOBOTRUNCANA GANSSERİ	L. QUADRATUS	0 - 550 m.									Algli kireçtaşı Algy limestone	Glc. mayaroensis Glc. aegyptiaca Glc. contusa	L. quadratus A. cymbiformis
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	G. gansseri Glc. contusa Glb. contusa Glb. havanensis Glb. elevata Glc. rosetta Glc. stephensoni Glc. stuarti Glc. trinidadensis Glc. tricarinata	A. cymbiformis E. turrisseiffeli M. decoratus G. diplogrammus R. antophorus V. crux C. remulatus L. cayeuxi M. elongatus
																Boz renkli kumlu şeyl dark gray colored sandy shale	Glc. havanensis Glc. aegyptiaca Glc. lamsiana Glc. arca Glc. lapparenti Glc. falsostuarti Glc. ventricosa Glc. fornicata Glc. bulloides	T. trifidus W. barnasae M. staurophora V. crux C. initialis T. obscurus
																Boz renkli şeyl dark gray colored shale	Glc. elevata Glc. stuarti Glc. lapparenti Glc. ventricosa Glc. tricarinata	T. gothicus P. cretacea B. parca
								Bej renkli kumtaşı beige colored sandstone										
								Kumtaşı (sandstone)										

Şekil 2. Haymana yöresi genelleştirilmiş dikme kesiti

Figure 2. Generalized columnar section of the Haymana area

DÜŞEY ÖLÇEK
(SCALE)

0 100 200 300 400m

HAYMANA YÖRESİ NANNOPLANKTON BİYOSTRATİGRAFİSİ

Bol miktarda Planktonik ve Bentonik Foraminifera ile Nannoplankton içermektedir. Bu fosil topluluklarına dayanılarak formasyona Tanesiyen yaşı verilmiştir.

Gedik formasyonu. Şeyl, kumlu şeyl ve kumtaşı litolojik birimleriyle temsil edilen formasyon, Yeşilyurt, Çayraz, Karahoca, Evcı ve Gedik yörelerinde yüzeylenmektedir.

500 m kalınlıkta olan bu formasyon tavanda Karahoca formasyonuna uyumlu geçer.

İçerdiği fosillere dayanılarak formasyona İpresiyen yaşı verilmiştir.

Karahoca formasyonu. Kireçtaşı, kumtaşı ve şeyl aralanmasıyla temsil edilmektedir. Tabanda kumtaşı seviyesi ile başlayıp tavana doğru, şeyl, kireçtaşı, kumtaşı aralanmasıyla sürmekte ve tavanda yaklaşık 10 m kalınlıkta kireçtaşıyla son bulmakta olup, uyumlu olarak Çayraz formasyonuna geçmektedir.

Ölçülü stratigrafi kesitinde 450 m kalınlıkta olduğu ve bol miktarda Planktonik Bentonik Foraminifera ve Nannoplankton'lar içerdiği saptanmıştır. Bu fosil topluluklarına dayanılarak formasyona İpresiyen yaşı verilmiştir.

Çayraz formasyonu. Marn, kireçtaşı ve kumtaşı litoloji birimleriyle temsil edilen bu formasyon Schmidt (1960) tarafından adlandırılmıştır.

Çayraz, Yeşilyurt, Karahoca, Gedikli ve Kanlıgöl yörelerinde yüzeylenmektedir. Tavanda Neojen yaşı molaslarla açılı uyumsuzdur. 480 m kalınlıkta bu formasyon Bentonik (Nummulites, Alveoline, Discocyclina türleri) ve Planktonik Foraminifera ile Nannoplanktonlar içermektedir. Bu formasyonlara dayanılarak formasyonun Lütesiyen yaşı olduğu saptanmıştır.

Biyostratigrafi

Nannoplankton'lar 3000 e yakın türleriyle son 25 yıldır biyostratigrafide önemli rol oynamaktadırlar. Özellikle fosilce yoksun kabul edilen kayaç örneklerinde bulunmaları nedeniyle, yaygın olarak kullanılmaktadırlar. İnceleme alanında da bu formlar kullanılarak aşağıdaki biyozonlar tanımlanmıştır.

Tetralithus gothicus zonu

Tanımlama: Tetralithus gothicus Deflandre ile Tetralithus trifidus (Stradner)'in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Arkhangelskiella cymbiformis Vekshina, Tetralithus aculeus (Stradner), Watznaueria barnasae (Black), Eiffellithus eximius (Stover), Eiffellithus turriseiffelli (Deflandre), Cribrosphaera ehrenbergi Arkhangelsky, Micula staurophora (Garted), Microhabdulus decoratus Deflandre, Glaukolithus diplogrammus (Deflandre), Broinsonia parca (Stradner), Tetralithus obscurus Deflandre, Tetralithus gothicus Deflandre, (Levha I, Şekil 1) Predicosphaera eretacea (Arkhangelsky), Lucinorhabdus cayeuxi Deflandre, Reinhardites anthophorus (Deflandre), Biscutum testudinarium Black, Parhabdolithus embergeri (Noel) ve Ahmuellerella octoradiata (Gorka) bu biyozondaki fosil topluluğunu oluşturur (Çizelge 1).

Bu zonda bulunan fosiller inceleme alanında ölçülen Haymana (25), Kemikli sırtı (26), Mandıra (29) stratigrafi kesitlerinin sırasıyla 2501, 2614-2613, 2905-2907 nolu örneklerinde saptanmıştır (Şekil 3).

Lithaphidites quadratus	Arkhangelskiella cymbiformis	Tetralithus trifidus	Tetralithus gothicus	BİYONLAR (BIOZONLAR)	
				FOSİL FORMLAR (FOSSIL FORMS)	
					Glaukolithus diplogrammus
					Vekshinella crux
					Parhabdolithus embergeri
					Rhabdolithus splendens
					Reinhardites anthophorus
					Eiffellithus turriseiffelli
					Eiffellithus eximius
					Chiastocyclus amphipons
					Chiastocyclus initialis
					Ahmuellerella octoradiata
					Cretarhabdus conicus
					Cretarhabdus crenulatus
					Cretarhabdus decorus
					Cretarhabdus surirellus
					Predicosphaera cretacea
					Predicosphaera spinosa
					Cribrosphaera ehrenbergi
					Arkhangelskiella cymbiformis
					Broinsonia parca
					Biscutum testudinarium
					Watznaueria barnasae
					Braarudosphaera bigelowi
					Braarudosphaera discula
					Lithaphidites quadratus
					Microhabdulus decoratus
					Microhabdulus elongatus
					Lucinorhabdus cayeuxi
					Micula staurophora
					Tetralithus aculeus
					Tetralithus descriptus
					Tetralithus gothicus
					Tetralithus nitidus
					Tetralithus obscurus
					Tetralithus trifidus

Çizelge 1. İnceleme alanı Üst Kretase Nannoplankton'ları ve stratigrafik düzeyleri

Table 1. The Upper Cretaceous Nannoplanktons and their stratigraphic distribution of the investigated area

Karşılaştırma ve yorum: Cepek ve Hay (1969) ve Manivit (1971) Fransa'da, Risatti (1973) Amerika'da, Roth (1973) ve Bukry (1974) derin deniz sondajlarında Kampaniyen stratigrafik düzeyinde değişik zonlar tesis etmişlerdir (Şekil 4). Martini (1976) Pasifik Okyanusu derin deniz sondajında, daha önce tanımlanan zonların işaretçi türlerinin geniş yayımlı oluşları nedeniyle kullanımlarının sakıncalı olduğunu belirtmiş ve dikey yayılımı kısa olan *Tetralithus gothicus* Deflandre türüyle *T. gothicus* biyozonunu saptamıştır.

Yazarda, inceleme sahasında *T. gothicus* Deflandre türünü tanımlamış ve bu zonu kullanmıştır.

Tetralithus trifidus zonu

Tanımlama: Bu zon *Tetralithus trifidus* (Stradner) in yaşam süreci ile sınırlıdır.

Bu biyozonun fosil topluluğunu *Tetralithus gothicus* zonu Nannoplankton türleri ve *Vekshinella crux* (Deflandre ve Fert), *Chiastozygus amphipons* (Bramlette ve Martini), *Chiastozygus initialis* (Gorka), *Cretarhabdus crenulatus* Bramlette ve Martini, *Cretarhabdus decorus* (Deflandre), *Predicosphaera spinosa* Bramlette ve Martini, *Tetralithus descriptus* Martini, *T. nitidus* Martini ve *T. trifidus* (Stradner) (Levha I, Şekil 2) oluşturur (Çizelge 1).

Bu zonda bulunan fosiller inceleme alanında ölçülen Karahoca (4), Küçükçal Tepe (5), Sekidede Tepe (11), Haymana (25), Kemikli Sırtı (26), Mandıra (29) stratigrafik kesitlerinin sırasıyla 409–410, 501–505, 2502–2503, 2608–2611, 2908–2910 nolu örneklerinde saptanmıştır.

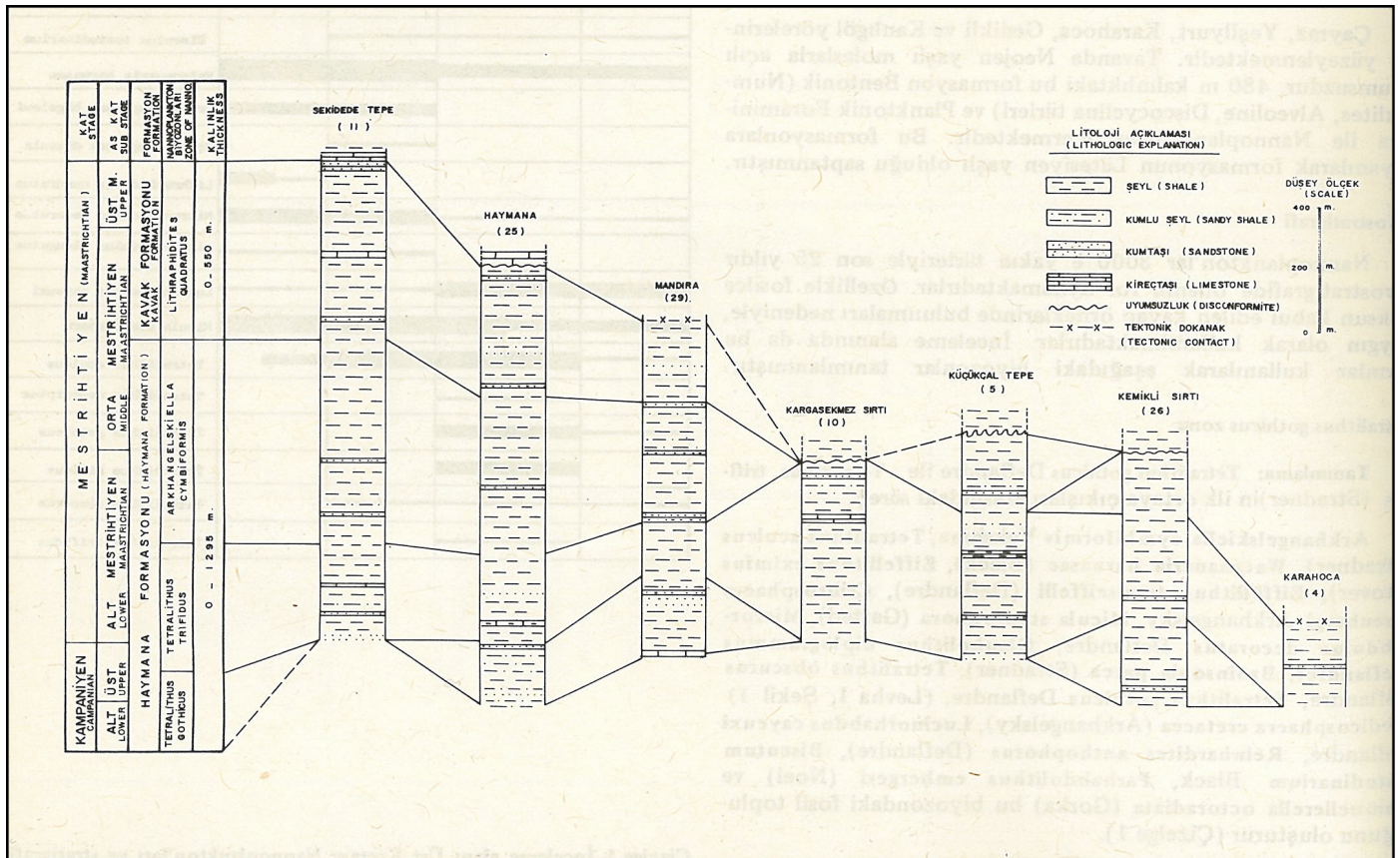
Karşılaştırma ve yorum: Fransa ve Amerika'da 1973 yılına değin Kampaniyen –Alt Mestrihtiyen stratigrafik düzeyi için değişik Nannoplankton zonları tesis edilmiştir (Şekil 4). Roth (1973), Bukry (1974) ve Martini (1976) aynı stratigrafik düzeyi için *Tetralithus trifidus* biyozonunu tanımlamışlardır.

İnceleme alanında da, diğer yörelerdeki çalışmalarda belirtilen fosil topluluğu ve litoloji ile çok benzer olan bu zon saptanmıştır.

Arkhangelskiella cymbiformis zonu

Tanımlama: *Tetralithus trifidus* (Stradner) in son görünüşünden *Lithraphidites quadratus* Bramlette ve Martini'nin ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Arkhangelskiella cymbiformis Vekshina, (Levha I, Şekil 3). *Tetralithus aculeus* (Stradner), *Watznaueria barnasae* (Black), *Eiffellithus eximius* (Stover), *Cribrosphaera ehrenbergi* Arkhangelsky, *Micula stauropora* (Gardet), *Microrhabdulus decoratus* Deflandre, *Glaukolithus diploprogrammatus* (Deflandre), *Broinsa-*

Şekil 3. Ölçülü stratigrafik kesitleri denestirilmesi ve Üst Kretase Nannoplankton biyozonları

Figure 3. The correlation of measured stratigraphic sections and biozones of the Upper Cretaceous Nannoplankton

KATLAR STAGES		CEPEK VE HAY 1969 FRANSA	MANİVİT 1971 FRANSA	PERCH.NELSEN 1972 DANİMARKA	RISATTI 1973 AMERİKA	ROTH 1973 BUKRY 1974 D.S.D.P VOL: 17	DAWOODY VE BARAKAT 1973 MISIR	MARTİNİ 1976 D.S.D.P VOL: 33 PASİFİK OKYA.	TOKER 1977 HAYMANA
MESTRIHTIYEN	ÜST UPPER	NEFROLİTHUS FREQUENCE	NEFROLİTHUS FREQUENCE	TETRALİTHUS MURUS		MICULA MURA		T. MURUS	
	ORTA MIDDLE	LİTHRAPHİDİTES QUADRATUS	LİTHRAPHİDİTES QUADRATUS	N. FREQUENCE	LİTHRAPHİDİTES QUADRATUS		ARKHANGELSKIELLA CYMBIFORMİS	LİTHRAPHİDİTES QUADRATUS	LİTHRAPHİDİTES QUADRATUS
	ALT LOWER	ÇİASTOZYGUS İNİTIALİS			H. CONCİNNUS R. SWANSEANA C. CİRCULA E. SCATU S	LİTHRAPHİDİTES QUADRATUS		ARKHANGELSKIELLA CYMBIFORMİS	ARKHANGELSKIELLA CYMBIFORMİS
	KAMPANİYEN CAMPANIAN	TETRALİTHUS ACULEUS			O. GIANNUS	TETRALİTHUS TRİFİDUS		TETRALİTHUS TRİFİDUS	TETRALİTHUS TRİFİDUS
					M. LESLİAE			TETRALİTHUS GOTHİCUS	TETRALİTHUS GOTHİCUS
					C. İNİTIALİS	BRO İNSONİA PARCA			
					T. ACULUES				

Şekil 4. Üst Kretase Nannoplankton biyozonları genel karşılaştırılması

Figure 4. General correlation of the Upper Cretaceous Nannoplankton biozones

nia parca (Stradner), *Cretarhabdus decorus* (Deflandre), *Vekshinella crux* (Deflandre ve Fert), *Chiastrygyus initialis* (Gorka), *Rhabdolithina splendens* (Deflandre), *Predicosphaera cretacea* (Arkhangelsky), *Reinhardtites anthophorus* (Deflandre), *Predicosphaera cretacea* (Arkhangelsky), *Reinhardtites anthophorus* (Deflandre), *Cretarhabdus crenulatus* Bramlette ve Martini, *C. conicus* Bramlette ve Martini, *Braarudosphaera bigelowi* (Gran ve Braarud), *B. discula* Bramlette ve Riedel, *Parhabdolithus embergeri* (Noel), *Lucinorsurirellus* (Deflandre ve Fert), *Microrhabdulus elongatus* Gartner ve Ahmuelerella octoradiata (Gorka) bu biyozondaki fosil topluluğunu oluşturur (Çizelge 1).

Bu zonda bulunan fosiller inceleme alanında ölçülen 11, 25., 26., 29., stratigrafi kesitlerinin sırasıyla 1101-1106, 2504-2506, 2606-2607, 2910-2912 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Cepek ve Hay (1969) ve Manivit (1971) Fransa'da Risatti (1973) Amerika'da, Roth (1973), Bukry (1974) derin deniz sondaj örneklerinde Alt Mestrihtiyen'in üstü ve Orta Mestrihtiyen stratigrafi düzeyinde değişik zonlar yapmışlardır (Şekil 4).

El-Dawoody ve Barakat (1973) Mısır'da, Martini (1976) Pasifik Okyanusu derin deniz örneklerinde Arkhangelskiella cymbiformis zonunu tesis etmişlerdir.

İnceleme alanında da Martini (1976) nin çalıştığı bölgedeki aynı fosil topluluğu ile aynı stratigrafik düzeyde *A. cymbiformis* zonu tanımlanmış ve kullanılmıştır.

Lithraphidites quadratus zonu

Tanımlama: *Lithraphidites quadratus* Bramlette ve Martini (Levha I, Şekil 4). ile *Cruciplacolithus tenuis* (Stradner) in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Bu biyozonda 17 tür tanımlanmış olup, çoğu Arkhangelskiella cymbiformis zonu Nannoplanktonlarıdır (Çizelge 1).

Karşılaştırma ve yorum: Genellikle Orta Mestrihtiyen'in üstü ve Üst Mestrihtiyen stratigrafik düzeyinde çalışılan yörelerde *Lithraphidites quadratus* zonu saptanmış olmakla beraber, Cepek ve Hay (1969), Perch-Nielsen (1972), Roth (1973), Bukry (1974) bu zonun üst düzeylerinde şekil 4'de görüldüğü gibi değişik biyozonlar tanımlamışlardır. Bu karmaşıklık belki de zonların yerel olmalarından kaynaklanmaktadır.

İnceleme alanında ise yalnızca *Lithraphidites quadratus* zonu tanımlanabilmektedir.

Cruciplacolithus tenuis zonu

Tanımlama: *Cruciplacolithus tenuis* (Stradner) ile *Chiasmolithus danicus* (Brotzen) in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Markalius inversus (Deflandre), **M. astroporus** (Stradner), **Cruciplacolithus tenuis** (Stradner), (Levha I, Şekil 5), **Braarudosphaera bigelowi** (Gran ve Braarud), **Zygodiscus sigmoides** Bramlette ve Sullivan bu biyozondaki fosil topluluğunu oluşturur (Çizelge 2).

Bu zonda tanımlanan fosiller, inceleme alanında ölçülen Emirlereskıçalış (15) ve Evcı (8) stratigrafi kesitlerin sırasıyla 1547—1545, 801 nolu örneklerinde saptanmıştır (Şekil 5).

Karşılaştırma ve yorum : Hay ve Mohler (1967) Fransa'da, El—Dawoody ve Barakat (1973) Mısır'da Daniyen katı başlangıcını altta Markalius astroporus ve üste Cruciplacolithus tenuis zonlarıyla saptamışlardır (Şekil 6). Martini (1976) Orta Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerinde Daniyen'in Markalius inversus zonu ile başladığını ve üzerine Cruciplacolithus tenuis zonunun geldiğini belirtmiştir. Bukry (1969) ve Kapellos (1973) Daniyen katı başlangıcında C. tenuis zonu tanımlamışlardır.

Bu farklılığın, sığ ve derin deniz örnekleriyle çalışmadan kaynaklandığı kanısındayım.

İnceleme alanında ise Mestrihtiyen üzerine uyumlu olarak gelen Daniyen katı Cruciplacolithus tenuis zonuyla tanımlanmıştır.

Chiasmolithus danicus zonu

Tanımlama: Chiasmolithus danicus (Brotzen) ile Ellipsolithus macellus (Bramlette ve Sullivan) un ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu, Cruciplacolithus tenuis zonu Nannoplanktonları ve Chiasmolithus danicus (Brotzen), (Levha I, Şekil 6) Neochiastozygus saepes Perch—Nielsen oluşturur (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller inceleme alanında ölçülen 15 ve 8. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 802—803, 1544—1541 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Hay ve Mohler (1967) Fransa'da, Kapellos (1973) Kafkasya'daki çalışmalarında Daniyen'in üst düzeyi ve Monsiyen katında Fasciculithus tympaniformis zonu, Bukry (1969) Hawaii'deki incelemesinde Heliolithus kleinpelli zonu, Roth (1973) Orta Pasifik'te, El—Dawoody ve Barakat (1973) Mısır'daki incelemelerinde Daniyen—Monsiyen katlarını Cruciplacolithus tenuis zonuyla belirlemişler ve bu araştırmacılar inceleme sahalarında Chiasmolithus danicus (Brotzen) türünü saptayamamışlardır.

Martini (1970) ise genel zonlamasında Daniyen'in üst—Monsiyen'in en alt düzeyi için Chiasmolithus danicus zonu kullanmıştır. İnceleme alanında ise diğer araştırma yörelerindeki benzer fosil topluluğu ve C.Danicus (Brotzen) türü ile bu zon saptanmış ve kullanılmıştır.

Ellipsolithus macellus zonu

Tanımlama: Ellipsolithus macellus (Bramlette ve Sullivan) ile Fasciculithus tympaniformis Hay ve Mohler'in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

M. astroporus (Stradner), M. inversus (Deflandre), C. danicus (Brotzen), C. tenuis (Stradner), Neochiastozygus saepes Perch—Nielsen, E. macellus (Bramlette ve Sullivan) (Levha I, Şekil 7), B. bigelowi (Gran ve Brarod), B. discula Bramlette ve Riedel, Z. sigmoides Bramlette ve Sullivan bu biyozondaki fosil topluluğunu oluşturur (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme sahasında ölçülen 8., 15. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 804 a, b, c, 1540—1538 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Hay ve Mohler (1967) Fransa'da, Kapellos (1973) Kırım'da yaptıkları çalışmalarında Monsiyen katı için Fasciculithus tympaniformis zonu tesis etmişlerdir. Bukry (1969) Hawaii'de yaptığı incelemelerinde aynı stratigrafik düzeyi H. klenpelli zonuyla, Roth (1973) ve El—Dawoody ve Barakat (1973) C. tenuis zonuyla tanımlamışlardır. Martini (1970,1979) genel zonlamada ve Orta Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerinde E. macellus zonu kullanmıştır.

İnceleme alanında ise tanımlanan zon fosili ile Monsiyen'in alt düzeyinde E. macellus zonu saptanmış ve kullanılmıştır.

Fasciculithus tympaniformis zonu

Tanımlama: Fasciculithus tympaniformis Hay ve Mohler ile Heliolithus kleinpelli Sullivan m' ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu Ellipsolithus macellus zonu Nannoplakton'ları ve Sphenolithus annarhopus Bukry ve Bramlette, S. primus Perch Hielsen, Chiasmolithus bidens (Bramlette ve Sullivan), C. californicus (Sullivan), Fasciculithus tympaniformis Hay ve Mohler (Levha I, Şekil 8), F. billii Perch—Nielsen, Toweius eminens (Bramlette ve Sullivan), Ellipsolithus distichus (Bramlette ve Sullivan), Zygodiscus adamas Bramlette ve Sullivan, Ericsonia supertusa Hay ve Mohler oluşturur (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen Kızılıkoyun (14), 8., 15. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 1401—1402, 805 a—e, 1537—1533a nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Bu zon genellikle çalışılan tüm yörelerde saptandığı gibi, inceleme alanında da diğer yörelerdeki benzer fosil topluluğu ve litoloji ile Monsiyen katı düzeyi için tanımlanmış ve kullanılmıştır.

Heliolithus kleinpelli zonu

Tanımlama: Heliolithus kleinpelli Sullivan ile Discoaster gemmeus Stradner in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Bu zonda, inceleme alanında tür sayısında büyük bir artış olmuş ve Daniyen katından beri tanımlanan asosiyasyona, Rhabdosphaera crebra (Deflandre), Toweius craticulus Hay ve Mohler, Sphenolithus radians Deflandre, Neochiastozygus saepes Perch—Nielsen, N. junctus (Bramlette ve Sullivan), Helicosphaera seminulum seminulum Bramlette ve Sullivan, Fasciculithus involutus Bramlette ve Sullivan, Ericsonia cava (Hay ve Mohler), Heliolithus kleinpelli Sullivan, (Levha II, Şekil 1) Micrantholithus entaster Bramlette ve Sullivan, M. flos Deflandre türleri katılmıştır (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen 8., 14., 15., 26. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 806 a—b, 1403—1405, 1533 b—1534a, 2612—2616 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Hemen hemen çalışılan tüm yörelerde Monsiyen'in en üst, Tanesiyen'in en alt stratigrafik düzeyinde bu zon tanımlanmıştır. Bukry (1969) Hawaii'deki incelemelerinde aynı stratigrafik düzey için Heliolithus riedeli zonu tesis etmiştir.

BİYOZONLAR (BIOZONES)	FOSİL FORMLAR (FOSSIL FORMS)	
	Braarudospaera bigelowi	Braarudospaera diacula
	Micrantholithus attenuatus	
	Mic. baquensis	
	Mic. bramlettei	
	Mic. entaster	
	Mic. flos	
	Penna papillatum	
	Penna rotundum	
	Zyrtabilithus biguttatus	
	Campylospira dela	
	Chiasmolithus bidens	
	Chias. californicus	
	Chias. crenatus	
	Chias. densus	
	Chias. gigas	
	Chias. grandis	
	Cruciplacolithus tenuis	
	Ericsonia cava	
	Ericsonia ovalis	
	Ericsonia supertusa	
	Markalius astroporus	
	Markalius inversus	
	Discoaster barbadensis	
	Discoa. binodosus	
	Discoa. deflandrei	
	Discoa. elegans	
	Discoa. gemmeus	
	Discoa. gemifer	
	Discoa. helianthus	
	Discoa. lodoensis	
	Discoa. multiradiatus	
	Discoa. saipanensis	
	Discoa. sublodoensis	
	Discoasteroides keupperi	
	Marthasterites bramlettei	
	Marth. contortus	
	Marth. tribrachiatus	
	Fasciculithus billi	
	Fasc. involutus	
	Fasc. tympaniformis	
	Heliolithus klempelli	
	Discolithus distinctus	
	Discolithus versus	
	Helicopontospaera lophota	
	Helicospaera seminulum seminulum	
	Lopholithus mochlophorus	
	Lopholithus nasens	
	Pentospaera pectinata	
	Pentospaera plana	
	Pentospaera pulcher	
	Scyphospaera tubiceana	
	Toveius craticulus	
	Toveius emmens	
	Rhabdospaera crebra	
	Rhabd. inflata	
	Rhabd. morionum	
	Rhabd. perlonga	
	Rhabd. truncata	
	Sphenolithus amarrhorpus	
	Sphenolithus primus	
	Sphenolithus radians	
	Ellipsolithus distichus	
	Ellipsolithus macellus	
	Neochiastozygus digitosus	
	Neoch. junctus	
	Neoch. perfectus	
	Neoch. saepes	
	Neocholithus protenus	
	Zygodiscus adamas	
	Zygod. plectopons	
	Zygod. sigmoides	
	Cyclococcolithus gammiffi	

Çizelge 2. İnceleme alanı Tersiyer Nannoplankton'ları ve stratigrafik düzeyleri

Table 2. Tertiary Nannoplanktons and their stratigraphic distribution of the investigated area

İnceleme alanında ise, çalışılmış diğer yörelerdekine çok benzer fosil topluluğu ile bu zon saptanmış ve kullanılmıştır.

Discoaster gemmeus zonu

Tanımlama: Discoaster gemmeus Stradner ile Discoaster multiradiatus Bramlette ve Riedel in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu Heliolithus kleinpelle zonu Nannoplankton'ları ve Chiasmolithus consuetus (Bramlette ve Sullivan), Discoaster gemmeus Stradner, Lophodolithus nascentis Bramlette ve Sullivan, Zygodiscus plectopons Bramlette ve Sullivan oluşturur.

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen 8., 14., 15., 26. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 806 c-807 a, 1407, 1534 b-c, 2617-2618 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Hay ve Mohler (1967) Fransa'da, Bukry (1969) Hawaii'de, Martini (1976) Orta Pasifik Okyanusu'nda yaptıkları incelemelerde Tanesiyen katı orta düzeyinde Discoaster gemmeus zonunu saptamışlardır.

Kapellos (1973) Kırım'da yaptığı çalışmada zon işaretçi türünü tanımlayamamış ve Tanesiyen katını Heliolithus riedeli zonuyla belirlemiştir.

Roth (1973) Orta Pasifik'teki derin deniz sondajı örneklerinde yaptığı incelemelerde Tanesiyen katı orta düzeyi için Discoaster mohleri biyozonunu tesis etmiştir.

El-Dawoody ve Barakat (1973) Mısır'daki incelemelerinde Discoaster gemmeus Stradner türünü tanımlayamamış ve Tanesiyen katı için Discoaster multiradiatus zonunu kullanmıştır.

İnceleme alanında da, diğer yörelerde tanımlanan bu zon, benzer fosil topluluğu ile Tanesiyen katı orta düzeyi için saptanmış ve kullanılmıştır.

Kapellos (1973) ve Martini (1976) yaptıkları incelemelerde bu zon üzerinde Heliolithus riedeli zonunu saptamışlardır. Yazar, inceleme alanında bu zon fosilini bulamamış ve bu nedenle de bu zonun kullanılmaması olup Mısır ve Fransa'da da bu zonun tanımlanamaması olmasının yöresel ve ekolojik koşullar nedeniyle bazı ortamlarda oluşmamış olduğuna dayanabilir kanısındadır.

Discoaster multiradiatus zonu

Tanımlama: Discoaster multiradiatus Bramlette ve Riedel ile Marthasterites bramlettei Brönnimann ve Stradner'in ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu, Discoaster gemmeus zonu Nannoplankton'ları ve Neochiastozygus perfectus Perch-Nielsen, Discoaster multiradiatus Bramlette ve Riedel, (Levha II, Şekil 2) Pontosphaera pulcher (Deflandre) oluşturur (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen 8., 14., 15., 26. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 807 b-c, 1407, 1532-1533, 2619-2620 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Tüm çalışılmış yörelerde Tanesiyen katı üst düzeyinde bu zon saptanmıştır. İnceleme alanında da tanımlanan bu zon kullanılmıştır.

Marthasterites contortus zonu

Tanımlama: Marthasterites bramlettei Brönnimann ve Stradner in ilk ortaya çıkışından Marthasterites contortus (Stradner) in son görünümüne dek olan süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu, Discoaster multiradiatus zonu Nannoplankton'larının bir kısmı ve Chiasmolithus grandis (Bramlette ve Riedel), Discoaster barbadiensis Tan Sin Hok, Discoaster binodosus Martini (Levha II, Şekil 3,5), Marthasterites bramlettei Brönnimann ve Stradner (Levha II, Şekil 6), M. contortus (Stradner) (Levha II, Şekil 4), M. tribrachiatus (Bramlette ve Riedel) (Levha II, Şekil 7), Ericsonia ovalis Black, Micrantholithus bramlettei Deflandre, Pontosphaera plana (Bramlette ve Sullivan) oluşturur (Çizelge 2)

Bu zonda bulunan fosiller inceleme alanında ölçülen 8., 14., 15., 26. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 808-813, 1408 a-b, 1531-1530, 2621-2623 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: El-Dawoody ve Barakat (1973) Mısır'da, Martini (1976) Orta Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerinde Marthasterites contortus biyozonunu saptamışlardır.

Bukry (1969) Hawaii'de ve Roth (1973) Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerindeki incelemelerinde M. contortus (Stradner) türünü saptayamamışlardır. Bu stratigrafik düzey için Discoaster diatypus zonunu kullanmışlardır.

Kapellos (1973) Kırım'daki araştırmasında bu düzeyi Discoaster binodosus zonu ile belirlemiştir.

İnceleme alanında ise, çalışılmış diğer yörelerdekine benzer fosil topluluğu ve litoloji ile M. contortus zonu İpresiyen'in alt düzeyinde tanımlanmış ve kullanılmıştır.

Discoaster binodosus zonu

Tanımlama: Marthasterites contortus (Stradner) in son kez görülüşünden, Discoaster lodoensis Bramlette ve Riedel in ilk ortaya çıkışına değin olan süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu, Marthasterites contortus zonu Nannoplankton'ları ve Chiasmolithus gigas (Bramlette ve Sullivan), Campylosphaera dela (Bramlette ve Sullivan), Discoaster gemmifer Stradner, Discolithus versus Bramlette ve Sullivan, Zygrhablithus bijugatus (Deflandre), Pemma papillatum Martini, Pemma rotundum Klump oluşturur.

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen 8., 14., 15., 26. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 814-815, 1409 a-c, 1529-1527, 2624 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Kapellos (1973) Kırım'da, El-Dawoody ve Barakat (1973) Mısır'da, Martini (1976) Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerindeki çalışmalarında bu zon saptamışlardır.

Bukry (1969) Hawaii'de ve Roth (1973) Orta Pasifik derin deniz sondajı örneklerindeki araştırmalarında İpresiyen katı orta düzeyi için Discoaster diatypus zonunu tanımlamışlardır.

İnceleme alanında da, çalışılmış diğer yörelerdekine benzer fosil topluluğu ile Discoaster binodosus zonu İpresiyen katı orta düzeyinde saptanmış ve kullanılmıştır.

Marthasterites tribrachiatus zonu

Tanımlama: Discoaster lodoensis Bramlette ve Riedel in ilk ortaya çıkışından, Marthasterites tribrachiatus (Bramlette ve Riedel)'in son görünümüne dek olan süreç.

Bu zonun fosil topluluğunu, Discoaster binodosus zonu Nannoplankton'ları ve Discoaster deflandrei Bramlette ve Riedel, D. elegans Bramlette ve Sullivan, D. lodoensis Bramlette ve Riedel (Levha II, Şekil 8), D. saipanensis Bramlette ve Riedel, Scyphosphaera tubicena Stradner, Discoasteroides keuperi (Stadner), Discoaster helianthus Bramlette ve Sullivan, Lophodolithus mohlophorus Deflandre, Micrantholithus attenuatus Bramlette ve Sullivan, Cyclococcolithina gammation (Bramlette ve Sullivan), Rhabdosphaera morionum (Deflandre), Helicopontosphaera lophota (Bramlette ve Sullivan) Rhabdosphaera truncata Bramlette ve Sullivan Neococcolithes protenus (Bramlette ve Sullivan), Micrantholithus basquensis Martini oluşturur (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen 8., 14., 15. stratigrafi kesitlerin sırasıyla 816–819, 1410–1413, 1526–1501 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Çalışılmış tüm yörelerde ve inceleme alanında benzer fosil topluluğuyla İpresiyen katı üst düzeyinde bu zon saptanmıştır.

Discoaster lodoensis zonu

Tanımlama: Marthasterites tribrachiatus (Bramlette ve Riedel) in son kez görünüşünden, Discoaster sublodoensis Bramlette ve Sullivan'ın ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Marthasterites tribrachiatus zonu fosil topluluğuna bu zonda Rhabdosphaera inflata Bramlette ve Sullivan katılmakta ve M. tribrachiatus (Bramlette ve Riedel) görülmemektedir (Çizelge 2).

Bu zonda bulunan fosiller, inceleme alanında ölçülen 14. stratigrafi kesitinin 1414–1416 nolu örneklerinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Çalışılmış tüm yörelerde ve inceleme alanında benzer fosil topluluğuyla Lütesiyen katı alt düzeyinde bu zon saptanmıştır.

Discoaster sublodoensis zonu

Tanımlama: Discoaster sublodoensis Bramlette ve Sullivan ile Chiphragmalithus alatus (Martini) nin ilk ortaya çıkışları arasındaki süreç.

Zygrhablithus bijugatus (Deflandre), Campylosphaera dela (Bramlette ve Sullivan), Ericsonia supertusa Hay ve Mohler, Chiasmolithus grandis (Bramlette ve Riedel), Discoaster sublodoensis Bramlette ve Sullivan (Levha II, Şekil 9), Rhabdosphaera crebra (Deflandre), R. inflata Bramlette ve Sullivan, R. morionum (Deflandre) bu biyozondaki fosil topluluğunu oluşturur.

Bu zonda bulunan fosiller inceleme alanında ölçülen 28. stratigrafi kesitinin 2804 nolu örneğinde saptanmıştır.

Karşılaştırma ve yorum: Hemen hemen çalışılmış tüm yörelerde ve inceleme alanında benzer fosil topluluğu ile Lütesiyen katı orta düzeyinde bu zon tanımlanmış ve kullanılmıştır.

Ortamsal Yorum

İnceleme alanında toplanan örneklerdeki Nannoplankton'ların Kampaniyen –Alt Mestrihtiyen stratigrafik düzeyinde derin denize özge türler olduğu izlenir. Orta–Üst Mestrihtiyen as katlarında Braarudosphaera bigelowi (Gran ve Braarud) ve B. discula Bramlette ve Riedel türlerine rastlanır. Adı geçen ilk türün daima sığ bir deniz ortamında (Bukry, 1969) yaşam sürdürdükleri belirlendiğinden bu as katlarda deniz derinliğinin 0–200 m geçmediği görülür.

Daniyen yaşlı kayaç örneklerinde de B. discula Bramlette ve Riedel B. bigelowi (Gran ve Braarud) bulunuşu Orta Mestrihtiyen'den başlayarak sığlığını koruyan denizin bir kattada devam ettiğini gösterir.

Monsiyen ve Tanesiyen stratigrafik düzeyinde Nannoplankton türlerine dayanarak deniz derinliğini belirleme olanağı yoktur. Çünkü, şelf ve derin deniz Nannoplankton'ları bir arada görülmektedir. Çalışılan bölgenin fliş fasiyesinde olması, türbitit akıntılarla derine gelmiş türlerin kıyı ve derin deniz fosillerinin karışımından oluşması nedeniyle.

İpresiyen–Lütesiyen stratigrafik düzeyinde ise kıyı–şelfi karakterize eden B. bigelowi (Gran ve Braarud), B. discula Bramlette ve Riedel, Pontosphaera pectinata (Bramlette ve Sullivan), Helicopontosphaera seminumulum seminumulum Bramlette ve Sullivan, Micrantholithus flos Deflandre, M. attenuatus Bramlette ve Sullivan, Rhabdosphaera crebra (Deflandre), R. perlonga (Deflandre), Pontosphaera pulcher (Deflandre), Zygrhablithus bijugatus (Deflandre), Micrantholithus bramlettei Deflandre, M. entaster Bramlette ve Sullivan türlerinin bulunuşu Monsiyen –Tensiyen katlarında devam eden derin denizin sığlaştığını gösterir.

Nannoplankton'lara dayanılarak Kampaniyen–Alt Mestrihtiyen katlarında derin, Orta Mestrihtiyen – Daniyen katlarında sığ, Monsiyen–Tanesiyen'de derin ve İpresiyen'den sonra sığ bir denizin havzayı kapladığı görülür. Bununla beraber incelenen örnekleri topladığımız formasyonlar fliş olarak bilinmektedir. Fliş bir türbidit serisi olduğundan faunaya dayanılarak tanımlanan ortamsal durumun, içinde buldukları tortulların bugünkü durumlarını değil de birincil durumlarını belirttiğini gözden uzak tutmamak gerekir.

BİYOSTRATİGRAFİ BİRİMLERİ KARŞILAŞTIRILMASI

Son 25 yıldır dünya çapında geniş yayımlı Nannoplankton'lar kullanılarak bir çok kat saptanmış ve ayrıntılı biyost-ratigrafi yapılmıştır.

Son yıllarda, Nannoplankton'lar dar zaman aralığını karakterize etmeleri nedeniyle, gerek stratigrafik düzey saptanmasına ve gerekse karşılaştırma yapımına büyük çapta olanak sağlamaktadır.

Değinilen nedenlerden dolayı bu formlar üzerinde çalışmalar yoğunlaştırılmış ve çok sayıda biyozon saptanmıştır. Yapılan karşılaştırmalarda ayrıca bu biyozonların Planktonik Foraminifera biyozonları ile yöresel korelasyonları, Bramlette ve Sullivan (1961), Bramlette ve Wilcoxon (1967), Hay ve Mohler (1967), Perch–Nielsen (1969), Gartner ve Bukry (1969) Martini (1970), Decima, Roth ve Todesco (1975), Stainfort

HAY VE MOHLER 1967 FRANSA	BUKRY 1969 HAWAII	MARTINI 1970 GENEL ZONLAR	HAQ 1970 KAFKASYA	KAPELOS 1973 KIRIM	ROTH 1973 ORTA PASIFIK	EL. DAWOODY. BARAKAT 1973 MISIR	MARTINI 1976 ORTA PASIFIK OKYANUSU	TOKER 1977 TÜRKİYE
		DISCOASTER SUBLODOENSIS NP 14		DISCOASTER SUBLODOENSIS	DISCOASTER SUBLODOENSIS		DISCOASTER SUBLODOENSIS	DISCOASTER SUBLODOENSIS
	DISCOASTER LODOENSIS	DISCOASTER LODOENSIS NP 13		DISCOASTER LODOENSIS	DISCOASTER LODOENSIS		DISCOASTER LODOENSIS	DISCOASTER LODOENSIS
	MARTHASTERITES TRIBRACHIATUS	MARTHASTERITES TRIBRACHIATUS NP 12		MARTHASTERITES TRIBRACHIATUS	TRIBRACHIATUS ORTHOSTYLUS	MARTHASTERITES TRIBRACHIATUS	MARTHASTERITES TRIBRACHIATUS	MARTHASTERITES TRIBRACHIATUS
	DISCOASTER DIASTYPUS	DISCOASTER BINODOSUS NP 11		DISCOASTER BINODOSUS	DISCOASTER DIASTYPUS	DISCOASTER BINODOSUS	DISCOASTER BINODOSUS	DISCOASTER BINODOSUS
		MARTHASTERITES CONTORTUS NP 10				MARTHASTERITES CONTORTUS	MARTHASTERITES CONTORTUS	MARTHASTERITES CONTORTUS
DISCOASTER MULTIRADIATUS	DISCOASTER MULTIRADIATUS	DISCOASTER MULTIRADIATUS NP 9		DISCOASTER MULTIRADIATUS	DISCOASTER MULTIRADIATUS		DISCOASTER MULTIRADIATUS	DISCOASTER MULTIRADIATUS
		HELIOLITHUS RIEDELİ NP 8		HELIOLITHUS RIEDELİ	DISCOASTER NOBILUS	DISCOASTER MULTIRADIATUS	HELIOLITHUS RIEDELİ	DISCOASTER GEMMEUS
DISCOASTER GEMMEUS	DISCOASTER GEMMEUS	DISCOASTER GEMMEUS NP 7			DISCOASTER MOHLERİ		DISCOASTER GEMMEUS	
HELIOLITHUS KLEINPELLİ	HELIOLITHUS RIEDELİ	HELIOLITHUS KLEINPELLİ NP 6		HELIOLITHUS KLEINPELLİ	HELIOLITHUS KLEINPELLİ	HELIOLITHUS KLEINPELLİ	HELIOLITHUS KLEINPELLİ	HELIOLITHUS KLEINPELLİ
	HELIOLITHUS KLEINPELLİ	FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS NP 5			FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS	FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS	FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS	FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS
FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS		ELLIPSOLITHUS MACELLUS NP 4	ELLIPSOLITHUS MACELLUS	FASCICULITHUS TYMPANIFORMIS			ELLIPSOLITHUS MACELLUS	ELLIPSOLITHUS MACELLUS
		CHIASMOLITHUS DANICUS NP 3	CHIASMOLITHUS DANICUS			CRUCIPLACOLITHUS TENUIS	CHIASMOLITHUS DANICUS	CHIASMOLITHUS DANICUS
CRUCIPLACOLITHUS TENUIS		CRUCIPLACOLITHUS TENUIS NP 2	CRUCIPLACOLITHUS TENUIS		CRUCIPLACOLITHUS TENUIS		CRUCIPLACOLITHUS TENUIS	CRUCIPLACOLITHUS TENUIS
MARKALIUS ASTROPORUS	CRUCIPLACOLITHUS TENUIS	MARKALIUS INVERSUS NP 1	MARKALIUS ASTROPORUS	CRUCIPLACOLITHUS TENUIS		MARKALIUS ASTROPORUS	MARKALIUS INVERSUS	CRUCIPLACOLITHUS TENUIS

Şekil 6. Tersiyer Nannoplankton biyozonları genel karşılaştırılması

Figure 6. General correlation of the Tertiary Nannoplankton zones

ve diğerleri (1975), Hillebrandt (1975) tarafından yapılmıştır. İnceleme alanında yapılan iki gruba ait karşılaştırma ise şekil 7'de gösterilmiştir.

Kampaniyen

Globotruncana elevata zonuyla Tetralithus aculeus Nannoplankton biyozonunu ilk kez Fransa'da Cepek ve Hay (1969) yaptıkları incelemelerde korele etmişlerdir. Daha sonra T. aculeus zonu Manivit (1971) tarafından Kampaniyen — Alt Mestrihtiyen yayımlı olarak kullanılmıştır. Risatti (1973), Roth ve Bukry (1974) de değişik Nannoplankton adlarıyla bu stratigrafik düzeyi simgelediler. Son olarak Martini (1976) Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerinde Kampaniyen'in alt düzeyi için Tetralithus gothicus ve Üst Kampaniyen —Alt Mestrihtiyen'in alt düzeyi içinde Tetralithus trifidus zonlarını tanımlamıştır. Bu gün Nannoplankton genel biyozonlamasında geçerliliğini sürdüren T. gothicus ve T. trifidus zonları aynı stratigrafik düzey için verilen diğer zonlamalardan daha kesin sonuç vermektedir. T. aculeus zon türünün dikey stratigrafik yayılımı geniş olduğundan zonlamadaki kullanımı daha az geçerlidir.

Yukarıdaki verilere ve karşılaştırmalara koşut olarak inceleme alanında da Globotruncana elevata Planktonik Foraminifera zonuyla, Tetralithus gothicus ve Tetralithus trifidus Nannoplankton biyozonlarının stratigrafik düzey bakımından korelasyona uygun olduğu sonucuna varılmıştır (Şekil 7).

Mestrihtiyen

Kampaniyen —Mestrihtiyen sınırını Nannoplankton biyozonlarıyla saptamak olanaksızdır. Tetralithus trifidus zonu Üst Kampaniyen—Alt Mestrihtiyen'in alt düzeyinde yayımlıdır. Bu nedenle Alt Mestrihtiyen yaşlı Globotruncana havanensis zonu Tetralithus trifidus zonu üst düzeyiyle Arkhangelskiella cymbiformis zonu alt düzeyiyle korele edilebilir.

1974 tarihine dek Lithraphidites quadratus Nannoplankton zonu alt düzeyi orta Mestrihtiyen olarak belirlenmiştir. Bazı yörelerde ise Üst Mestrihtiyen olduğu saptanan bu türün, ortaya çıkışının klimatolojik ve sıcaklık etkenlerine bağlı olduğu saptandığından (Worsley 1969) yöreden yöreye Orta veya Üst Mestrihtiyen'de görünümünün doğal olduğu belirlenmiştir.

İnceleme alanında Globotruncana gansseri zonu üst düzeyinde yer alan Lithraphidites quadratus zonu Mısır ve Pasifik Okyanusu derin deniz sondajı örneklerinde saptanan düzey ile aynıdır.

Haymana yöresinde Globotruncana gansseri zonu Arkhangelskiella cymbiformis zonu üst—Lithraphidites quadratus zonu alt düzeyiyle korele edilmiştir.

Üst Mestrihtiyen, Nannoplankton'larla çalışılan yörelerde Lithraphidites quadratus zonuyla belirlenmiş olup çok benzer fosil topluluklarıyla temsil edilmiştir. Üst Mestrihtiyen'in üst düzeyleri için değişik biyozonlar tanımlanmışsada bu konudaki tartışmalar henüz sonuçlanmamıştır.

Globotruncana mayaroensis zonu inceleme alanında Lithraphidites quadratus zonuyla korele edilmiştir.

Mestrihtiyen sonunda pek çok Nannoplankton türünün yaşam süreci son bulmuş (bir kaç tür hariç) Daniyen katı yeni Nannoplankton türlerinin doğuşuyla başlamıştır.

Daniyen

Haymana yöresinde Daniyen, Cruciplaculithus tenuis ve Chiasmolithus danicus zonunun alt düzeyiyle tanımlanmıştır.

Martini (1970) genel zonlamasında, El—Dawoody ve Barakat (1973), Decima, Roth, Todesco (1975), Stainforth ve diğerleri (1975) çalıştıkları yörelerde Globorotalia pseudobulboidea zonunu Cruciplaculithus tenuis zonu ile denk olarak belirlemişlerdir.

Globorotalia trinidadensis zonu inceleme alanında Chiasmolithus danicus zonuyla korele edilmiştir. Çalışılan pek çok yörede bu zon ayırtılamamış ve Daniyen katının tümü için C. tenuis zonu kullanılmıştır.

Monsiyen

Monsiyen katı başlangıcını simgeleyen Globorotalia uncinata Planktonik Foraminifera biyozonu, C. tenuis Nannoplankton zonu ile pekçok yörede, inceleme alanında da Chiasmolithus danicus zonunun üst düzeyi ve Ellipsolithus macellus zonu ile korele edilmiştir.

Globorotalia angulata zonu Fasciculithus tympaniformis Nannoplankton biyozonu alt düzeyi ve Globorotalia pusilla Planktonik Foraminifera zonu incelenen tüm yörelerde ve çalışılan sahada F. tympaniformis zonu üst düzeyi ve Heliolithus kleinPELLI biyozonu alt düzeyi ile korele edilmiştir.

Tanesiyen

İnceleme yöresinde Tanesiyen Globorotalia pseudomenardii Planktonik Foraminifera zonuyla simgelenmekte olup Heliolithus kleinPELLI zonu üst ve Discoaster gemmeus zonu alt düzeyiyle korele edilmiştir.

Tanesiyen katı üst düzeyi ise Globorotalia velascoensis Planktonik Foraminifera zonuyla simgelenmektedir. Bu zon Discoaster gemmeus ve D. multiradiatus Nannoplankton zonuyla korele edilmiştir. Bu zonlar çalışılmış diğer yörelerle uyum gösterir.

İpresiyen

İnceleme alanında, Globorotalia subbotinae biyozonu Marthasterites contortus ve Discoaster binodosus Nannoplankton zonu alt düzeyine karşı gelir. Bu düzeyi simgeleyen Nannoplankton biyozonlarının sınırı yöreden yöreye değişmektedir.

İnceleme alanında Marthasterites contortus zonunu G. velascoensis zonu örneklerinde saptayamadığımızdan bu biyozonun başlangıcını İpresiyen olarak tanımladık.

Discoaster binodosus ve Marthasterites tribrachiatus biyozonu inceleme alanında Globorotalia argonensis ve Globorotalia pentacamerata zonuyla simgelenmiş olup Marthasterites tribrachiatus Nannoplankton zonuyla korele edilmiştir.

Lütesiyen

Lütesiyen katı başlangıcını simgeleyen Globorotalia bullocki Planktonik Foraminifera zonu, Discoaster lodoensis ve D. sublodoensis Nannoplankton zonlarıyla korele edilmiştir. Çalışılmış diğer yörelerde ve inceleme alanında elde edilen sonuçlar büyük benzerlik göstermiştir.

HAYMANA 1977 V. TOKER	
P. FORAMİNİFERA ZONLARI	NANNOPLANK. ZONLARI
G. BULLBROOKİ	D. SUBLODOENSİS
	D. LODOENSİS
G. PENTACAMERATA	
G. ARAGONENSİS	M. TRIBRACHIATUS
G. FORMOSA FOR.	
G. SUBBOTINAE	D. BINODOSUS
G. VELASCOENSİS	M. CONTORTUS
G. PSEUDOMENARDİİ	D. MULTIRADIATUS
	D. GEMMEUS
G. PUSILLA	H. KLEINPELLİ
G. ANGULATA	F. TYMPANIFORMİS
G. UNCİNATA	E. MACELLUS
G. TRINIDADENSİS	C. DANİCUS
G. PSEUDOBULLOİDES	C. TENUİS
G. MAYAROENSİS	L. QUADRATUS
G. GANSSEİRİ	ACYMBİFORMİS
G. HAVANENSİS	T. TRİFİDUS
G. ELEVATA	T. GOTHCUS

Şekil 7. İnceleme alanı Planktonik Foraminifera ve Nannoplankton zonları korelasyonu

Figure 7. The correlation of the Planktonic Foraminifera and Nannoplankton zones in the Haymana area

SONUÇLAR

Haymana yöresinde, Nannoplankton'lara dayanılarak yapılan biyostratigrafik incelemelerden aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

1— Kampaniyen—Lütesiyen stratigrafi düzeylerinde Türkiye'de ilk kez inceleme yöresinde toplanan örneklerde 107 Nannoplankton türü tanımlanmış ve bunlarla olanaklar ölçüsünde inceleme alanında 16 biyozon saptanmıştır.

2— Tanımlanan 16 Nannoplankton zonuyla kat ayrımları yapılmıştır.

3— İnceleme alanı için tanımlanan Nannoplankton biyozonlarının çalışılmış diğer yörelerle genel karşılaştırması yapıp ayrıcalıklar tartışılmıştır.

4— Nannoplankton türlerine dayanılarak inceleme alanı için ortamsal yorum verilmiştir.

5— Nannoplankton ve Planktonik Foraminifera biyozonlarının korelasyonu yapılmış ve diğer yörelerde alınan sonuçlarla karşılaştırması yapılmıştır.

KATKI BELİRTME

Bu yazı Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Genel Jeoloji—Stratigrafi kürsüsünde doçenlik tezi olarak hazırlanan ve Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun desteklediği "Haymana yöresinin (GB Ankara) Planktonik Foraminifera ve Nannoplankton'larla biyostratigrafik incelenmesi" adlı projenin bir kısmıdır.

Bu çalışmada değerli fikirlerinden yararlandığım Sayın Prof. Dr. Suat Erk'e, Sayın Prof. Dr. Melih Tokay'a, E.T.H Zürih Jeoloji bölümünden Nannoplankton incelemelerinde sonuca varılmasında yardımlarını esirgemeyen Dr. K. Perch—Nielsen'a ve Teknik ressam Işın Uncular'a teşekkürlerimi sunarım.

Yazının ilk geliş tarihi: 12.12.1979

Yazının düzeltilmeden geliş tarihi: 5.4.1980

Yayına verildiği tarih: 10.1.1981

DEĞİNİLEN BELGELER

Akarsu, İ., 1971, Polatlı—Haymana civarının detay petrol jeolojisi: T.P.A.O. raporu No: 2502, Ankara (yayınlanmamış)

Bramlette, M.N., Sullivan, F.R., 1961, Coccolithophorids and related Nannoplankton of the early Tertiary in California: Micropaleontology, 7, 129—188.

Bramlette, M.N., Wilcoxon, J.A., 1867, Middle Tertiary Calcareous Nannoplankton of the Cipro Section, Trinidad, W.I.: Tulane Studies in Geology 5, 93—131.

Bukry, D., 1969, Coccolith stratigraphy leg 6. Deep Sea Drilling project, 6, 965—1045.

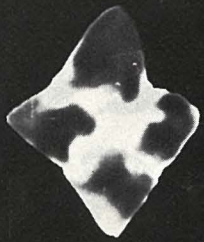
- Bukry, D., 1974, Coccolith stratigraphy leg 17: Deep Sea Drilling Project 17, 1048–1069.
- Cepek, P., Hay, W.W., 1969, Zonation of the Upper Cretaceous using Calcareous Nannoplankton: XXXII Intern. Geol. Congr. Proc. Paleobot. Sect. 334–339.
- Decima, F.P., Roth, P.H., Todesco, L., 1975, Nannoplankton Calcareo del Paleocene e dell'Eocene della Sezione di Possagno: Schweiz. Palaont. Abh. 97, 35–55.
- Dizer, A., 1968, Etude micropaleontologique du Nummulitique de Haymana (Turquie): Rev. Micropal., 11, 13–21.
- El-Dawoody, A.S., Barakat, M.G., 1973, Nannobiostratigraphy of the Upper Paleocene Lower Eocene duwi range, Ouseir District, Egypt: Eighth Arab Petroleum Congress.
- Erk, A.S., 1957, Ankara civarının petrol ihtimalleri: M.T.A. rapor no: 2608, Ankara (yayınlanmamış).
- Gartner, S.Jr., Bukry, D., 1969, Tertiary Holococcoliths: Journ. Pal. 43, 1213–1221.
- Gökçen, S.L., 1976, Haymana Güneyinin Sedimentolojik İncelenmesi (SW Ankara): Doc. tezi, H.Ü. Yerbilimleri Enstitüsü, Ankara, (yayınlanmamış).
- Gökçen, S.L., 1977, Haymana (GB Ankara) güneyindeki tortul istifin sedimanter petrolojik incelenmesi: M.T.A. dergisi, 89, 118–141.
- Hay, W.W., Mohler, H.P., 1967, Calcareous Nannoplankton from early Tertiary rocks at Pont Labau, France and Paleocene–Early Eocene correlations: Journ. Pal., 41, 1505–1541.
- Hillebrandt, A. von., 1975, Correlation entre les biozones de grands Foraminifères et de Foraminifères planctoniques de l'Ilerdien: Bull. Socie. Geol. France, 70, Tome XVII.
- Kapellos, C., 1973, Biostratigraphie des Gurnigelfiysches mit besonderer Berücksichtigung der Nummuliten und des Nannoplanktons, unter Einbeziehung des Palaogenen Nannoplanktons der Kırım: Suisses Paleont., 96, 1–129.
- Manivit, H., 1971, Les Nannofossiles calcaires du Cretace Francais: Centre Nat. Recher. Sci., 1–261.
- Martini, E., 1970, Les Nannofni, E., 1970, Standart Tertiary and Quaternary calcareous Nannoplankton zonation.: Proceeding 11. Planktonic conf. Roma. 739–803.
- Martini, E., 1976, Cretaceous to Recent Calcareous Nannoplankton from the Central Pacific Ocean (D.S.D.P. leg 33): Deep Sea Drilling Project 33, 383–423.
- Meriç, E., 1967, Sur quelques Loftusia: Rev. Rac. de Scie. Univ. d'Istanbul, Serie B, 32, 1–58.
- Perch-Nielsen, K., 1969, Die Coccolithen einiger Danischer Maastrichtien und Danien Localitäten: Dansk. Geol. Foren 19, 51–68.
- Perc-Nielsen, K., 1972, Neue Coccolithen aus dem Paleozan von Denemark, der Bucht von Biskaya und dem Eosan der Labrador See: Bull. Geol. Society Denemark, 21, 1–75.
- Righi, M., Cortesini, A., 1960, Regional studies Central Anatolia Basin. Progress Report 1. Stratigraphy (Turkish Gulf Oil Co.). T.C. Petrol Dairesi Arşivi. 11. Ankara (Yayınlanmamış).
- Risatti, J.B., 1973, Nannoplankton biostratigraphy of the Upper Bluffport marl–Lower Prairie Bluff Chalk interval in Mississippi. Proceed. Symp. Calc. Nannofos. Gulf Coast section: Soc. Econ. Paleont. Minerol. 8–34.
- Roth, P.H., 1973, Calcareous Nannofossils–leg 17, D.S.D.P.: Deep Sea Drilling Project 17, 695–707.
- Schmidt, G.C., 1960, Geological evolution of the licences 360–363 and 365–367, District 11: T.C. Petrol Dairesi Arşivi, Ankara (yayınlanmamış).
- Sirel, E., 1975, Polatlı (GB Ankara) Güneyinin Stratigrafisi: Türkiye Jeol. Kur. Bült. 18, 181–192.
- Stainforth, R.M., Lamb, J.L., Luterbacher, H., 1975, Cenozoic Planktonic Foraminiferal zonation and characteristics of index forms: Univ. Kansas Paleont. Contr. 62, 163–244.
- Toker, V., 1979, Haymana yöresi (GB Ankara) Üst Kretase Planktonik Foraminifera'ları ve biyostratigrafi incelemesi: Türkiye Jeol. Kur. Bült. 22, 121–134.
- Ünal, G., Yüksek, V., Tekeli, T., Gönenç, O., Seyit, Z., Hüseyin, S., 1976, Haymana–Polatlı yöresinin (güneybatı Ankara) Üst Kretase–Alt Tersiyer Stratigrafisi ve Paleocoğrafik evrimi: Türkiye Jeol. Kur. Bült. 19, 159–176.
- Worsley, H., 1969, The nature of the terminal Cretaceous event as evidenced by calcareous Nannoplankton extinction in Alabama and other areas: Univ. Publ. PH. D. Thesis Univ. Illinois.
- Yüksel, S., 1970, Etude Geologique de la Region d'Haymana (Turquie centrale): These, Fac. Scie. de L'Universite de Nancy, France.
- Yüksel, S., 1973, Haymana yöresi tortul dizisinin düşey yönde gelişimi ve yanal fasiyes dağılışı: M.T.A. dergisi, 80, 50–53.
- Ziegler, K., 1936, Haymana kömür havzası hakkında: M.T.A. rapor no. 120, Ankara (yayınlanmamış).

LEVHA I

- Şekil 1. **Tetralithus gothicus** Deflandre
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta, (2501), X 1000
- Şekil 2. **Tetralithus trifidus** (Stradner)
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta (505), X 1500
- Şekil 3. **Arkhangelskiella cymbiformis** Vekshina
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta c–d. S.E.M. (2501), X2500
- Şekil 4. **Lithraphidites quadratus** Bramlette ve Martini
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta (1416), X 2500
- Şekil 5. **Cruciplacolithus tenuis** (Stradner)
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta (2512), X 4000
- Şekil 6. **Chiasmolithus danicus** (Brotzen)
a. Polarize ışıkta b. Normal ışıkta c. S.E.M. (1541), X 2500
- Şekil 7. **Ellipsolithus macellus** (Bramlette ve Sullivan)
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta (1540), X 4000
- Şekil 8. **Fasciculithus tympaniformis** Hay ve Mohler
a. Normal Işıkta b. Polarize ışıkta, (2611), X 2500

PLATE I

- Figure 1. **Tetralithus gothicus** Deflandre
a. Transmitted light b. Crossed nicol (2501), X 1000
- Figure 2. **Tetralithus trifidus** (Stradner)
a. Transmitted light b. Crossed nicol (505), X 1500
- Figure 3. **Arkhangelskiella cymbiformis** Vekshina
a. Transmitted light b. Crossed nicol c–d. S.E.M. (2501), X 2500
- Figure 4. **Lithraphidites quadratus** Bramlette ve Martini
a. Transmitted light b. Crossed nicol (1416), X 2500
- Figure 5. **Cruciplacolithus tenuis** (Stradner)
a. Transmitted light b. Crossed nicol (2512), X 4000
- Figure 6. **Chiasmolithus danicus** (Brotzen)
a. Crossed nicol b. Transmitted light c. S.E.M. (1541), X 2500
- Figure 7. **Ellipsolithus macellus** (Bramlette ve Sullivan)
a. Transmitted light b. Crossed nicol (1540), X 4000
- Figure 8. **Fasciculithus tympaniformis** Hay ve Mohler
a. Transmitted light b. Crossed nicol (2611), X 2500

1a

1b

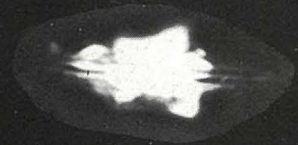
2a

2b

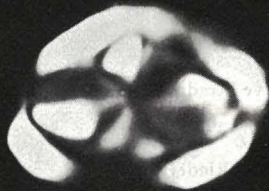
4a

4b

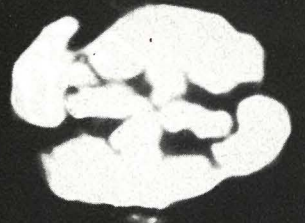
3a

3b

5a

5b

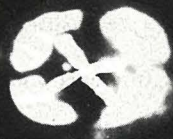
3c

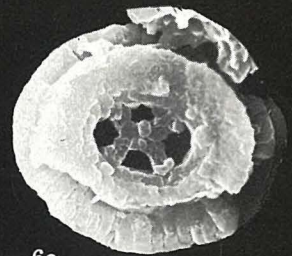
3d

7a

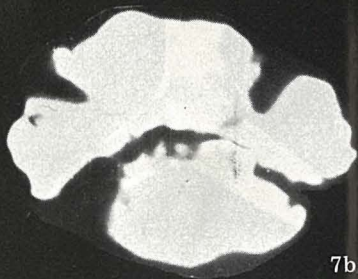
6a

6c

6b

7b

8a

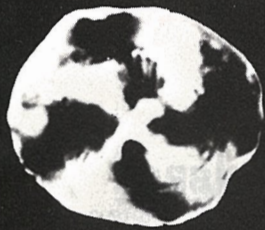
8b

LEVHA II

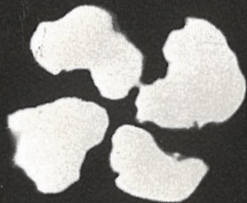
- Şekil 1. **Heliolithus kleinpelli** Sullivan
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta (2612), X 2500
- Şekil 2. **Discoaster multiradiatus** Bramlette ve Riedel (1407), X 3500
- Şekil 3. **Discoaster birodosus** Martini, (1527), X 2500
- Şekil 4. **Marthasterites contortus** (Stradner), (812), X 3000
- Şekil 5. **Discoaster binodosus** Martini, (2624), X 3000
- Şekil 6. **Marthasterites bramlettei** Brönnimann ve Stradner, (1513), X 3000
- Şekil 7. **Marthasterites tribrachiatu**s (Bramlette ve Riedel)
a. Normal ışıkta b. Polarize ışıkta (1510), X 3000
- Şekil 8. **Discoaster lodoensis** Bramlette ve Riedel
a. Normal ışıkta b. S.E.M., (1415), X 2500
- Şekil 9. **Discoaster sublodoensis** Bramlette ve Sullivan
a. Normal ışıkta b. S.E.M., (2804), X 4000

PLATE II

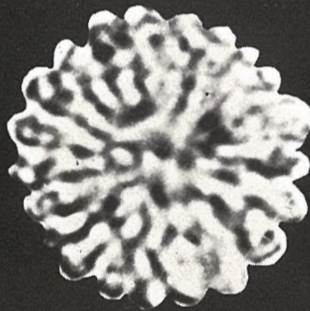
- Figure 1. **Heliolithus kleinpelli** Sullivan
a. Transmitted light b. Crossed nicol (2612), X 2500
- Figure 2. **Discoaster multiradiatus** Bramlette ve Riedel, (1407), X 3500
- Figure 3. **Discoaster binodosus** Martini. (1527), X 2500
- Figure 4. **Marthasterites contortus** (Stradner), (812), X 3000
- Figure 5. **Discoaster binodosus** Martini, (2624), X 3000
- Figure 6. **Marthasterites bramlettei** Brönnimann ve Stradner, (1531), X 3000
- Figure 7. **Marthasterites tribrachiatu**s (Bramlette ve Riedel)
a. Transmitted light b. Crossed nicol (1510), X 3000
- Figure 8. **Discoaster lodoensis** Bramlette ve Riedel
a. Transmitted light b. S.E.M., (1415), X 2500
- Figure 9. **Discoaster sublodoensis** Bramlette ve Sullivan
a. Transmitted light b. S.E.M. (2804), X 4000

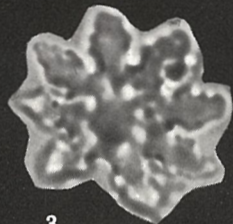
1a

1b

2

3

4

5

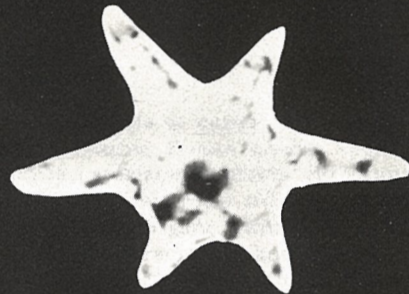
6

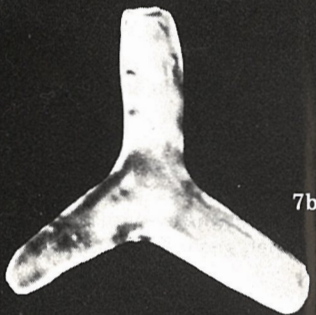
7a

8a

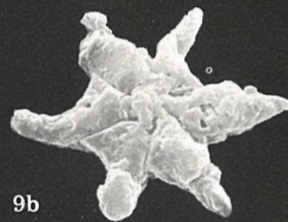
9a

7b

8b

9b